

3965.

Säräisniemi.

3. Kiviaseen liuska.4. Kolme saviastiankappaletta, kivikauden tapaan koristettuja.N^ot 3 - 4 löydetyt "Nimisjärven uuden-talon rannasta".Epämääräiseltä ajalta.

Rutakko.

5. Vaskikattilan rautainen hanka. Löydetty Oinasjärven kylän Mustamäen pellosta.

3966.

Hautalöytöjä ja ostettuja esineitä varhemmalta rautakaudelta, jotka Hjalmar Appellgren virkamatkaltaan Kesäkuussa 1901 toi valtion kokoelmiin.

Nousiainen.

Tutkittuja raunioita Isontalon "Kallen" (nyt Kustaan)maalla Nousiaisten Palonkylässä, kts. Suomen Museo 1901, N° 3, s.44.

Raunio I, sijaitsi talosta n. 100 askelta itään, veräjän ulkopuolella ja sen vieressä, vähäisen kivikkoharjanteen päässä, viेतolla maalla joka antaa etelään eli joelle päin. Silmäkivi C:n kohdalla, joka oli ollut iso, porattu pois, ja sen vuoksi keskikohta tullut rikotuksi. Saman kohdan vertikalipinnassa näkyi kivi 5:n vieressä ja sen yläpinnan tasalla on 40 sm laaja kivilaaka D, jonka alla hiilen ja tuhansikaista maata jokseenkin vahvalta. Reunakivistä ei saanut enään selkoa, olivako ladotut tarkassa järjestyksessä.

Löydöt:

1. Palanen tahkokiveä palaneesta hietakivestä, jonka yksi sivu hiottu; 80 sm ptk. Löyd. alalta A asemapiirroksessa, kivi 4:n itäpuolelta.

3966:2. Saviastianpalasia noin 15 kapp. joista yksi isoin pohjapalanen, muut pieniä alalta A löyd.

3966:3. Viisi poltettua savi-palasta, joissa eri puolilla on jälkiä välistä pyörän, välistä tasaisen puunpainamasta; kenties jätettä savella tiivistetystä se- nistä. Tähän ku-

3966.
Nouslainen.

4. Osa (hevosen ?) hampaan juuresta ja palanen savihiipun kopasta (alalta A).
5. Neljä kappaletta diabaasiporfyyriä, jotka kaikki ovat monella iskulla tahallaan särjettyjä; (alulta A).
6. Kaksi palasta seinän tiivistyssavea (vrt. n:o 3), pieniä siruja kenties samanlaisista, 4 pientä saviastiankappaletta ja 4 kapp. diabaasiporfyyriä, nähtävästi tahallisen rikkomisen kautta muodostuneet; - kaikki löytyneet kivi 3:n alta.
7. Rautainen päätesila (hinnasta?): se muodostaa silmuksen, jonka päät ovat litteiksi taotut ja nastoilla yhdistetyt; toinen näistä päistä katkennut. 70 mm. ptk. - Löytyi seulo-tessa multaa alalta K.
8. Kaksi pientä saviastiansirua ja muutamia palasia "seinäntiivistyssavea" (vrt. N:o 3) - löydetyt kivi 1:n ympäriltä.
9. Saviastian palasia: 1 reunapala (isompi) ja 11 pientä; yksi isompi ja muutamia pieniä luupalasia; 3 kivipalasta; joukko polt. "seinäntiivistyssavea" (vrt. N:o 3) - Löyd. alalta B.
10. Pieniä saviastianpalasia L- kiven länsipuolelta.
11. Joukko saviastianpalasia, koristamattomia, toiset ohkaisia, toiset paksuja, toiset reuna-, toiset pohjapalasia; myös joukko pieniä siruja; - löyd. alalta E.
12. Kaksi palasta isosta värttinänpyörästä tehty poltetusta savesta, molemmissa näkyvillä osilla reiästä; - löyd. alalta E.
13. Kolme palasta "seinäntiivistyssavea" (vrt. N:o 3) (E).
14. Palanen raudan (?) kuonaa; alalta E.
15. Kymmenkunta hiliipalasta, alalta E.

(jatk.n:oon 3966: 3) luvun myös suuren joukko poltettuja savipalasia, joista muutammat ovat palaneet kuonaksi (alueelta A).

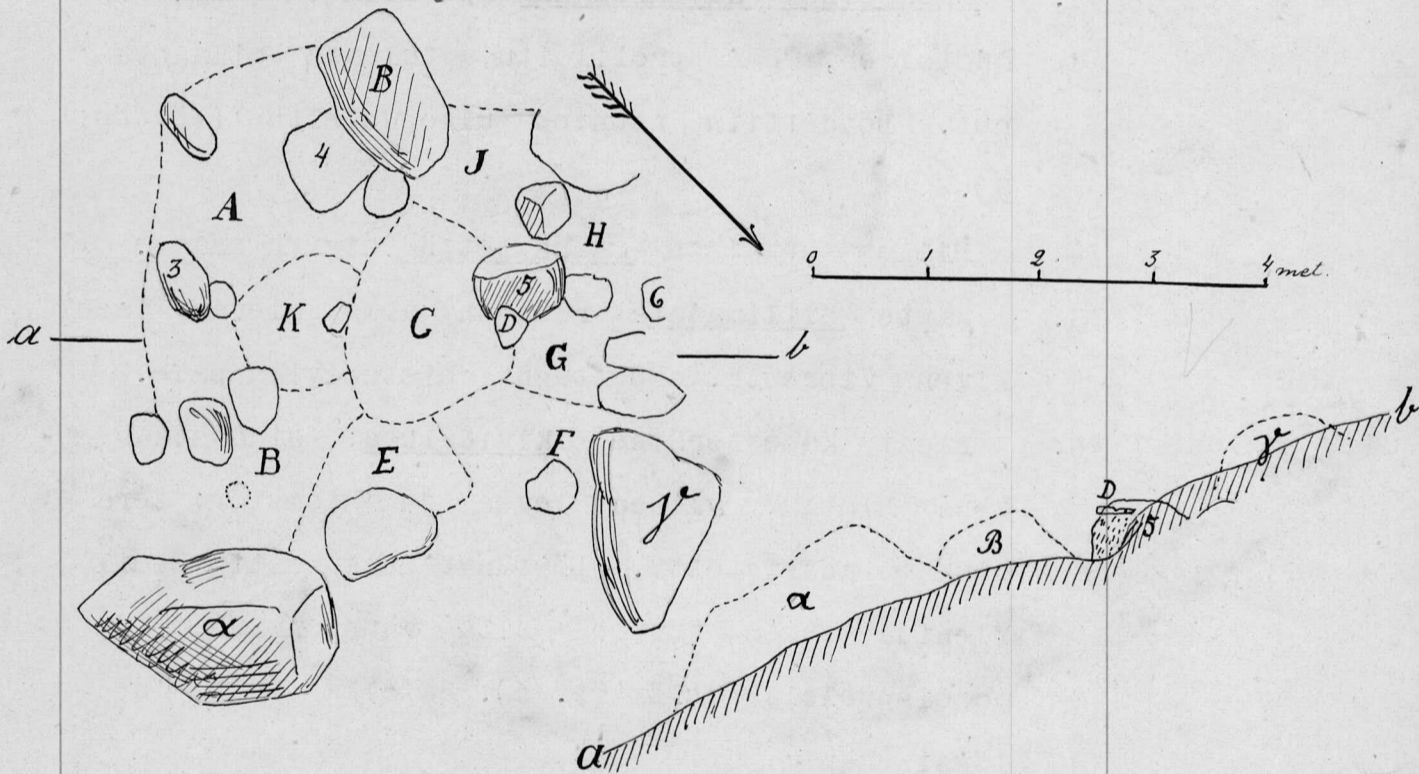
3966. Nousiainen. 16. Viisi kapp. diabaasiporfyyriä, tahallisen rikkomisen kautta syntyneitä; kolme valkoista ukonkivipalasta ja yksi kapp. tulessa haljennutta hietakiveä, jossa on yksi mykevä pinta, joka näyttää hangatulta; - kaikki alalta E.
17. Pieniä saviastian reuna- y.m. palasia, ohkaisia; joitakin pieniä paloja "seinäntiivityssavea" (?); valkoinen ukonkivipalanen; palanutta hieta y.m. kiveä; hevosen hammas ja 3 hiilipalasta, - löyd, alalta F.
18. Pieniä saviastian siruja (reunastakin); poltettuja saviastiapp.; -joista kahdessa on puunpainamia kouruja kohtia, siis kai "seinäntiivityssavea" (vrt. N:o 3) sekä pieniä poltettuja siruja; 3 luupalasta; 1 hiilipala; 2 pal. rikottua diabaasiporfyyriä; 2 valkoista ukonkivipalasta ja kalkkikivipalanen; - alalta G.
19. Palanen tahkokiveä (?) hietakivestä, palamisen kautta särkynyt; - alalta G. Yksi puoli luultavasti hiottu. 71 mm. ptk., 33 pks.
20. Palanen tahkokiveä (?) hietakivestä; yksi puoli hiottu; 94½ mm. ptk., 22 pks, löyd. alalta G.
21. Pienempi neliökulmainen pala kenties tahkokivestä; löyd. alalta G.
22. Muutamia saviastian palasia (yksi reunasta ja yksi pohjasta); yksi pala diabaasiporfyyria ja yksi ukonkiveä; - alalta C, jonka kuoppaan ne lienevät sivuilta varisseet.
23. Muutamia pieniä saviastiankappaleita ja seinäntiivityssavea; löyd. kivi 6:n ympäriltä.
24. Pieniä siruja saviastiasta löyd. kivi D:n ^{oikealta} ympäriltä.
25. Sierakivi (uusi ?), pisin kylki 92 mm. ptk., 48 lev., löyd. alalta H. Katkennut.
26. Sierankatkelma, neliönmuotoinen poikkileikkaus;

3966.
Nousiainen.

luultavasti ollut hiottu joka puolelta; nyt ainoastaan yksi sivu täysin sileä, muut kolme ovat tulen vaikutuksesta enemmän tai vähemmän lohkeilleet. 57 mm. ptk., 21 X 22 mm. pks. - Löyd. alalta J.

27. Palanen "seinäntiivityssavea" löyd. alalta J. Samalta alalta B-kiven länsipuolelta yksi saviastian pala ja liuska diabaasiporfyyria.

28. Kappale tahkokiveä, jossa yksi pieni pinta hiottu; saviastian kappaleita, hiiltä, polttuuta, "seinäntiivityssavea" y.m. muita poltettuja savipalasia ja kivisirpaleita; - löydettyt enimmäkseen seulasta, johon olivat tulleet eri paikoilta rauniota.

Raunio II.

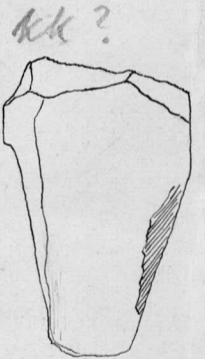
sijaitsi saman Isontalon Kustaan (ennen Kalen) maalla mäen harjulla Aaltosen torpan vieressä. Matala nurmettu kivilatomus, julaistu ja kuvattu Suomen Museossa 1901. s. 44 ja 45. (Vrt. E. Yleniuksen kirje 21/6 1901.)

Löydöt:

29. Liuskare diabaasiporfyyria, isommasta kappa-

3966.
Nousiainen.

- leesta iskemällä irrotettu 2 ukonkivi sirua; pieniä saviastian sirpaleita; poltettuja luumurenia ja yksi isompi polttamaton luu; - löydetyt ladottujen kivien päältä raunion lounaisosasta (löytöpaikka $\frac{1}{1}$ asemapiirroksessa).
30. Poltettuja luumurenia ladotun kivikehän keskellä olevan aukon tai kuopan pohjasta, pitkien kivien reunaa (löytöp. 2).
31. Poltettuja luumurenia ja yksi saviastian kappale, kaikki yhdeltä kohtaa (löytöp. 3).
32. Poltettuja luumurenia ja pieni siru saviastianasta, kaikki yhdessä kasassa kivien alla (löytöp. 4).
33. Pronssinen kaularenkaan puolisko; vartaan muotoinen, pää profiloitu; tulessa pilaantunut. Löydettiin raunion ulkopuolelta (löytöp. 5).
34. Hillen sekaista maanäytettä kivien alta.
35. Näyte hiilimaasta raunion alla olevan ison kiven vierestä. Noettunut hietakivikappale.
36. Pieni kapeateräinen kivitaltta; ainoastaan terä hiottu, ylipää leveä ja hiomaton; terä hiukan käyrästetty. Löytänyt Urkunisti Emil Ylenius ohuen turpeen alta raunion ulko- ja pojaispuolelta (löytöp. 6). Samalla paikalla löysi hän
37. rautapellistä tehdyn renkaan. (löytöp. 6).
Kun Ylenius seuloi multaa, löytyi:
38. Kuusi saviastiankappaletta ja kolme pientä poltettua savipalasta; harmaanruskea piikivisirpale; diabaasiporfyrilliuska; 3 ukonkivisirua; tulessa murtunut hietakivipala (hiomaton); joukko poltettuja luusirpaleita.
Ostettu:
39. Keihäänterä raudasta, varustettu ruodolla ja kapealla lehdeillä, joka keskeltä on

3966. Nousiainen. hiukan vääntynyt. Löytynyt perunamaasta Palmun torpan edustalta, n. 1 km Palon kylästä luoteeseen, maantien vasemmalla puolella.
3967. Talollinen Emanuel Pekanpoika Paajasen lähetys Savitaipaleen Kr. nimismiehen kautta. Wiipurin kuvernöörin Lähete päätös N° 5839 Heinäkuun 4 p:ltä 1901. Löytöä seuranneet rahat on kapteeni Wasastjerna (?) ostanut.
- Savitaipale. Messinkirasia hollantilaista ottekoa, tasaleveä, pitkulainen, pohjaa puuttuva; ympäräyslevy on mennyt juotoksesta ja kansisaranoista auki. Kannen kuvitukset on jaettuna neljään osaan; keskustan osastoissa on toisessa 2 miehen kuvaa, toisessa yksi naisen kuva; kummassakin päässä on neliskulmainen, kirjoituksilla täytetty lehtiornamettien ympäröimä taulu. Kyljessä luetaan sanat: REGT DOOR ZEE.- Rasian mukana löydettiin 50 kapp. hopearahoja, nim.: 45 venäläistä, 3 ruotsalaista, 1 Itävaltalainen ja 1 espanjalainen; niistä on vanhin vuodelta 1604 ja nuorin v:ltä 1787. Paajanen löysi nuo esineet Kesäk. 12 p. 1901 Savitaipaleen pit. Ratasalon kylän metsässä lähellä Partakoskea, suosta, kun hän oli mutaa kaivamassa.